

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України
(ЦДАМЛМ України)

ФОНД № 781

Полонський Радій Федорович
(1930 – 2003)

український письменник

ОПИС № 1

справ постійного зберігання
[1961] – 1980

Київ 2018

Зміст

	№№ од. зб.	№№ арк.
Передмова		3-5
Список скорочень		6
Іменний покажчик		7
I. Творчі документи	1-59	8-16
1.1. Романи	1-24	8-12
1.2. Повісті	25-29	12
1.3. П'єси, сценарії	30-33	12-13
1.4. Начерки	34-41	13-14
1.5. Статті	42-55	14-16
1.6. Інтерв'ю	56-59	16
II. Документи до біографії Полонського Р. Ф.	60-68	17-18
III. Документи про Полонського Р. Ф.	69-74	18-19
3.1. Статті	69-71	18-19
3.2. Рецензії	72-74	19
IV. Зображувальні документи	75-78	20
Додаток 1 – перелік друкованих видань		22-23
Додаток 2 – перелік музейних предметів		24

Передмова

Полонський Радій Федорович – український письменник.

Народився 12 жовтня 1930 р. в селянській родині у Харкові. Навчався у 102 міській школі, а під час Другої світової війни разом із сім'єю перебував у евакуації в Ташкенті. Закінчивши 10 класів, вступив на відділення журналістики філологічного факультету Харківського державного університету, яке закінчив у 1952 р.

Десять років пропрацював журналістом у періодичних виданнях Закарпаття, Харкова і Києва. На поч. 1960-х рр. працював кореспондентом українського радіо по Харківській обл.

У 1964 р. Полонський Р. Ф. став членом Спілки письменників України, 1968-1973 рр. був відповідальним секретарем Харківської організації Спілки письменників України, в 1987-1994 рр. – головаправління Харківської організації Національної Спілки письменників України. Був також членом президії харківського обласного відділення Конгресу української інтелігенції. Жив у Харкові.

Перші оповідання вийшли друком у 1954 р., перша збірка «Весна на рейках» - у 1961 р. Молодий журналіст Полонський Р. Ф. вісім років працював у Закарпатті, і той час суттєво збагатив його українську мову. Юні «карпатські» повісті «Любили хлопці дівчат», «Я залишаюся» (1962 р.), засвідчили появу прозаїка.¹

Письменник працював у царині української літератури понад півстоліття, приділяючи особливу увагу змалюванню національного минулого України. Написав понад 20 книжок прози та драми. Полонський Р. Ф. є автором книжок для дітей «Чому мовчав телефон» (1962 р.), «Таємниця країни суніць» (1964 р.), «Казка про вкрадену зозулю» (1986 р.), повістей і романів «Сто годин сумніву» (1981 р.), «Коротке замикання» (1978 р.), «Яблука пахнуть

¹В. Брюгген. Радію Полонському — 70 // Літературна Україна, 2000, 16 листопада — с. 6

снігом»(1967 р.), «Острів диваків» (1978 р.), п'єс «День важких рішень» (1975 р.), «Мирний двадцять перший» (1980 р.) та інших творів.

За мотивами казки «Таємниця країни Суниць» студією «Київнаукфільм» у 1973 р. було створено однойменний мультфільм.

Полонський Р. Ф.є автором двох науково-фантастичних творів - роману «Між нами Всесвіт» (1963 р.), в якому читач занурюється в стосунки двох молодих людей, любов яких розділена антиматерією, а також повісті «Змова безодні» (1981 р.), в центрі сюжету якої інтернаціональний космічний екіпаж, який потрапляє в загрозову ситуацію під час польоту до кордонів Сонячної системи.

Працював також у галузі художнього перекладу, в тому числі перекладав твори американського фантаста Рея Бредбері.

Збагачує доробок прозаїка критично-аналітичне освоєння досвіду інших письменників, а саме: стаття про ліричну поезію Виргана І., мемуарний етюд про поета Третьякова Р. й публіцистичні виступи, надто пов'язані з політичними подіями в Україні. Пильна увага до них Полонського Р. Ф. сприяла його громадянській активності у роки найвищої хвилі Народного Руху України. У перші роки незалежності України Полонський Р.Ф. очолив харківське письменство і сприяв його подальшому розвитку.

Помер 5 травня 2003 р.

Представлені у даному описі документи до ЦДАМЛМ України були передані особисто Полонським Р. Ф. у 1980 р. Ці документи були внесені до опису первинного розбору № 1.

У 2018 р. документи фонду надійшли на науково-технічне опрацювання, внаслідок якого укладено опис № 1 справ постійного зберігання на 780 одиниць зберігання за [1961] – 1980 рр.

Справи опису розміщено в розділах: «Творчідокументи», «Документи до біографії», «Документи про Полонського Р. Ф.», «Зображувальні документи» .

Розділ «Творчідокументи»представлений творами Полонського Р. Ф.: романами «Між нами Всесвіт», «Життя, як день, і день, як вічність», повістями «Любили хлопці дівчат», «Я залишаюсь» та ін.

Розділ «Документи до біографіїПолонського Р. Ф.» репрезентованийпосвідченнями Полонського Р. Ф., мандатом делегата VI з'їзду письменників України, афішами та ін.

Розділ «Документи про Полонського Р. Ф.» складається зі статей, рецензійпро творчість Полонського Р. Ф.

Розділ «Зображувальні документи» містить індивідуальні фотографії Полонського Р. Ф. та його фотографії в групі з іншими особами.

Документи у розділах опису систематизовано за структурно-хронологічною ознакою. Їхній фізичний стан у цілому задовільний.

Опис укладено згідно з методичним посібником «Робота з документами особового походження» (К., 2009).

Передмову склала:
архівіст
відділу довідкового апарату
документів

К. С. Городиська

_____ 2018 р.

Список скорочень

авт.	авторська
авториз.	авторизований
арк.	аркуш
б/д	без дати
вир.	вирізка
газ.	газета
журн.	Журнал
ім.	імені
ін.	інші
м.	місто
маш.	машинопис
ПТС	пересувна телевізійна станція
рос.	російська
рук.	рукопис
СПУ	Спілка письменників України
СРСР	Союз Радянських Соціалістичних Республік
укр.	українська

Іменний покажчик

	№№ од. зб.
Безхутрий Ю.	72
Боровко Т.	71
Бондарь В.	76
Висоцька Н.	72
Вяткін А. В.	55
Гандзюра П.	60
Герасименко Ю.	71
Драч І. Ф.	76
Дяченко О.	72
Єськов В.	74
Желчук В.	74
Калиниченко Г.	72
Лівшиц Л.	73
Муратов І. Л.	58
Петров В. М.	69
Попов В.	76
Сат-Ок С. С.	77
Скунць П. М.	59
Стадниченко Ю.	77
Фінаровський Г. А.	57
Фомін П. Т.68	
Шлапак Д. Я.	70
Єськов В.	74

Затверджено
Рішенням ЕПК ЦДАМЛІМ України
_____ 2018 р. Протокол № ____

ФОНД № 781

**Полонський Радій Федорович
(1930 – 2003)**

український письменник

ОПИС № 1

справ постійного зберігання
[1961] – 1980

Надходження згідно з актом: № 10 від 03.10.1980 р.

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати документів у справі	Кількість документів в у справі	Кількість аркушів у справі	Примітка
1	2	3	4	5	6
I. ТВОРЧІ ДОКУМЕНТИ					
<i>1.1 Романи</i>					
1.	«Між нами Всесвіт». План роману. Розрізнені аркуші. Рук. і маш. з авт. правкою	[вересень 1961- квітень 1962]	-	146	
2.	«Між нами Всесвіт». Частина I. Маш. з авт. правкою	[квітень 1962]	1	285	

1	2	3	4	5	6
3.	«Між нами Всесвіт». Частина II. Маш. з авт. правкою	[квітень 1962]	1	228	
4.	«Добридень, несподіванко». Авториз. маш. з авт. правкою	1963	1	265	
5.	«Яблука пахнуть снігом». План-проспект роману. Рук.	[1964]	1	280	
6.	«Яблука пахнуть снігом». Чернетки: «Ретроспекція перша», «Ретроспекція друга» та ін. Розрізнені аркуші. Маш. з авт. правкою	[1964]	1	129	
7.	«Яблука пахнуть снігом». Розділи «Березень-червень». Маш. з авт. правкою	1964-1965	1	235	
8.	«Яблука пахнуть снігом». Розділи «Липень-вересень». Маш. з авт. правкою	1964-1965	1	181	
9.	«Яблука пахнуть снігом». Розділи «Жовтень-грудень». Авториз. маш. з авт. правкою	1964-1965	1	154	
10.	«Без зброї». Частина I. Розділи I-III: «Очима Ватри», «Очима Андрашка» та ін. Маш. з авт. правкою	1967-1970	1	174	
11.	«Без зброї». Частина I. Розділи IV-VII: «Очима Морквина», «Очима Грака», «Очима Аннички» та ін. Маш. з авт. правкою	1967-1970	1	181	

1	2	3	4	5	6
12.	«Без зброї». Частина II «Несіть денного світла!». Розділи VIII-X: «Очима Ватри», «Очима Аннички» та ін. Маш. з авт. правкою	1967-1970	1	166	
13.	«Без зброї». Частина II «Несіть денного світла!». Розділи XI-XIV: «Очима Андрашки», «Очима Ватри» та ін. Авториз. маш. з авт. правкою	1967-1970	1	148	
14.	«Життя, як день, і день, як вічність». Частина I «Кроки на бруківці із плину літ. Документальна інтерлюція». Маш. з авт. правкою	1976-1977	1	177	
15.	«Життя, як день, і день, як вічність». Частина II «Гарячий вітер грудня із плину днів. Документальна інтерлюція». Розділи I-XII. Маш. з авт. правкою	1976-1977	1	203	
16.	«Життя, як день, і день, як вічність». Частина II «Гарячий вітер грудня із плину днів. Документальна інтерлюція». Розділи XIII-XXIII. Маш. з авт. правкою	1976-1977	1	217	
17.	«Життя, як день, і день, як вічність». Частина III «Напередодні безсмертя». Авториз. маш. з авт. правкою	1976-1977	1	78	

1	2	3	4	5	6
18.	«Життя, як день, і день, як вічність». Уривки. Маш. з авт. правкою	1976-1977	-	250	
19.	«Життя, як день, і день, як вічність». Уривки. Авториз. маш. з авт. правкою	1976-1977	-	271	
20.	«Острів диваків». Авториз. маш. з авт. правкою	1976-1977	1	291	
21.	«Острів диваків». Уривки. Рук. і маш. з авт. пракою	1976-1977	-	105	
22.	«Життя, як день, і день, як вічність». Уривок. Вир. із газети «Вечірній Харків»	9 лютого 1978	1	1	
23.	«Броньовий острів» Уривки. Вир. із газети «Соціалістична Харківщина»	13, 15, 17 вересня 1978	3	3	
24.	«Броньовий острів» Замітки до роману Рук.	б/д	4	5	

1.2 Повісті

25.	«Любили хлопці дівчат». Авториз. маш. з авт. правкою	[1962]	1	167	
26.	«Любили хлопці дівчат». Розрізнені аркуші. Рук. і маш. з авт. правкою	[1962]	-	47	
27.	«Я залишаюсь». Чернетки. Рук. і маш. з авт. правкою	[1962]	-	57	

1	2	3	4	5	6
28.	«Я залишаюсь». Авториз. маш. з авт. правкою	[1962]	1	175	
		* * *			
29.	«Таємниця країни Суниць». Авториз. маш. з авт. пракою	1963	1	155	
<i>1.3 П'єси, сценарії</i>					
30.	«Артем». Сценарій телевистави. Рук. і маш. з авт. правкою. Додаток. План сценічної площадки харківської СТ студії «В», «М», ПТС. Арк. 61. б/д	13 листопада 1967	1	61	
31.	«Мирний двадцять перший». Чернетки. Рук.	[1979]	-	58	
32.	«Мирний двадцять перший». П'єса. Авториз. маш. з авт. правкою	1979	1	87	
33.	«Мирний двадцять перший». Варіанти до постановки в Харкові, [...у Харківському державному ордена Леніна академічному українському драматичному театрі імені Т. Г. Шевченка]. Розрізнені аркуші. Рук. і маш. з авт. правкою	[1980]	-	7	

1	2	3	4	5	6
<i>1.4 Начерки</i>					
34.	«Подорож за два моря». Вир. із газети «Соціалістична Харківщина»	2, 4 грудня 1964	2	2	
35.	«Карпатська баркарола». Авториз. маш. з авт. правкою	[1974]	1	10	
36.	«Човен-гора». Вир. із газети «Робітнича газета». Укр., рос. мовами	13 липня 1975	1	2	
37.	«Завод на проспекті». Вир. із газети «Робітнича газета»	4 жовтня 1975	1	1	
38.	«Завод на проспекті». План начерка. Чернетки. Рук і маш. з авт. правкою	[1975]	-	25	
39.	«Завод на проспекті». Маш. з авт. правкою	Лютий 1976	1	17	
40.	«Мысль и крылья». Авториз. маш. з авт. правкою	б/д	1	18	
41.	«Завод на проспекті». Чернетки. Рук і авториз. маш. з авт. правкою	б/д	2	17	
<i>1.5 Статті</i>					
42.	«Аеліта – чи це мрія?» Вир. із газети «Літературна Україна»	17 травня 1966	1	2	

1	2	3	4	5	6
43.	«Де ж твоє обличчя, Харків?» Вир. із газети «Культура і життя»	21 серпня 1966	1	1	
44.	«Твоя справа». Вир. із газети «Вечірній Харків»	7 січня 1969	1	1	
45.	«Невичерпність». Вир. із газети «Вечірній Харків»	20 березня 1973	1	2	
46.	«Харківський тракторний. Народження велета». Вир. із газети «Літературна Україна».	16 січня 1976	1	2	
47.	«Великаны с маркой «ХТЗ». Вир. із газети «Труд». Рос. мовою	11 березня 1976	1	1	
48.	«Ігор Муратов». Вир. із газети «Літературна Україна»	29 липня 1977	1	1	
49.	«Історія поруч». Вир. із газети «Соціалістична Харківщина»	25 грудня 1977	1	1	
50.	«На дужих крилах поезії». Вир. із газети «Соціалістична Харківщина»	31 травня 1978	1	1	
51.	«Революция с нами!» Вир. із газети «Красное знамя»	7 листопада 1978	1	1	
52.	«Торкнутися джерел». Вир. із газети «Вечірній Харків»	21 квітня 1980	1	1	
53.	«Поклик великої теми». Вир. із газети «Радянська Україна»	21 травня 1980	1	1	
54.	«Живемо поруч». Вир. із газети «Літературна Україна»	10 червня 1980	1	1	

1	2	3	4	5	6
		* * *			
55.	Зауваження до статті Вяткіна А. В. Розрізнені аркуші. Рук.	б/д	10	12	
<i>1.6 Інтерв'ю</i>					
56.	«Наше інтерв'ю». Вир. із газети «Вечірній Харків»	18 березня 1970	1	1	
57.	Полонський Р. Ф., Фінаровський Г. А. «Харківські митці – Ленінському ювілею». Вир. із газети «Вечірній Харків»	21 квітня 1970	1	1	
* * *					
58.	«Сюїта. Триптих. Реквієм». Рецензія на збірку Муратова І. Л. «Стихотворения». Вир. із газети «Вечірній Харків»	21 лютого 1977	1	2	
* * *					
59.	Лист Полонському Р. Ф. від поета Скунця П. М.	б/д	1	1	
II. ДОКУМЕНТИ ДО БІОГРАФІЇ ПОЛОНСЬКОГО Р. Ф.					
60.	Лист Полонському Р. Ф. від старшого редактора видавництва «Радянський письменник» Гандзюри П.	[1960-ті рр.]	1	1	

1	2	3	4	5	6
61.	Посвідчення Полонського Р. Ф.: №120, кореспондента Українського радіо по Харківській області, № 13, літературного редактора газ. «Красное знамя», № 5, кореспондента журн. «Україна»	1 листопада 1961, 31 грудня 1961, 19 жовтня 1962	3	9	
62.	Запрошення на вечір зустрічі з Полонським Р. Ф. і на тематичний вечір, присвячений 50-річчю утворення СРСР, за участю письменника	1964, 7 квітня 1972	2	4	
63.	Мандат №616 Полонського Р. Ф., делегата VI з'їзду письменників України від Харківської організації СПУ	1971	1	1	
64.	Запрошення Полонському Р. Ф. на 72-е засідання Клубу любителів книги м. Харкова і святкування 25-річчя дитячого санаторію «Човен»	27 березня 1971, 1 липня 1972	2	4	
65.	Афіша вечора «Писателі Харькова – гості Москви», за участю Полонського Р. Ф.	листопад 1978	1	1	
66.	Афіша вистави «Мирний двадцять перший» у постановці Харківського державного ордену Леніна академічного українського драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка за однойменною повістю Полонського Р. Ф.	квітень 1980	1	1	

1	2	3	4	5	6
67.	Програма показу драми Полонського Р. Ф. «Мирний двадцять перший» в постановці Ворошиловградського обласного музично-драматичного театру та репертуар цього ж театру з 16 по 30 квітня, в якому значиться названа п'єса	квітень 1980	2	4	
		* * *			
68.	Фомін П. Т. «Всюду, где мы живем». Стаття Фоміна П. Т. про створення естетичного середовища соціалістичного міста. Вир. із невстановленої газети Рос. мовою	8-9 липня 1975	1	1	
III. ДОКУМЕНТИ ПРО ПОЛОНСЬКОГО Р. Ф.					
<i>3.1 Статті</i>					
69.	Петров В. М. «Вогонь творчості». Про підготовку письменників Харкова до 60-річчя Жовтневої революції, за участю Полонського Р. Ф. Вир. із газети «Літературна Україна»	22 листопада 1977	1	1	
70.	Шлапак Д. Я. «Осягаючи образ вождя». Про внесок письменників України, в тому числі і Полонського Р. Ф., в розвиток драматургії. Вир. із газети «Літературна Україна»	5 лютого 1980	1	2	

1	2	3	4	5	6
71.	Боровко Т., Герасименко Ю. «Зустріч з найдорожчим», «Святкова театральна афіша». Про постановку п'єси Полонського Р. Ф. «Мирний двадцять перший» Харківським державним ордена Леніна академічним українським драматичним театром ім. Т. Г. Шевченка Вир. із газети «Вечірній Харків»	30 квітня 1980, 1 травня 1980	2	2	

3.2 Рецензії

72.	Безхутрий Ю., Висоцька Н., Дяченко О., Калиниченко Г. Рецензії на твори Полонського Р. Ф. «Острів диваків», «Допоможіть собі, люди!», «Без зброї», «Я залишаюсь» та ін. Авториз. маш. з авт. правкою та вир. із газет «Ленінська зміна», «Літературна Україна», «Радянська Україна», «Соціалістична Харківщина»	28 листопада 1962- 1 квітня 1980, б/д	6	12	
73.	Лівшиц Л. Рецензія на твори молодих письменників-фантастів, серед яких роман Полонського Р. Ф. «Між нами Всесвіт». Вир. із газети «Соціалістична Харківщина»	30 червня 1964	1	1	
		* * *			
74.	Єськов В., Желчук В. Відгуки на книжку Полонського Р. Ф. «Крила мого міста» та його роман «Острів диваків». Вир. із газети «Вечірній Харків»	28 листопада 1977, 15 лютого 1979	2	2	

1	2	3	4	5	6
IV. ЗОБРАЖУВАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ					
75.	Індивідуальні фотографії Полонського Р. Ф. у Каневі, Талліні, Харкові	1965, 1973, 1980	4	4	
76.	Фотографії Полонського Р. Ф. в групі з Драчем І., Бондарем В., якутськими письменниками, тваринниками радгоспу «Двуречанський», з героєм соціалістичної праці Поповим В.	1966-1978	8	8	
	* * *				
77.	Фотографія письменника Стадниченко Ю. і Сат-Ок С. С.	1978	1	1	
	* * *				
78.	Здавальний опис № 1	15 січня 1981	1	12	

В опис № 1 внесено 78 (сімдесят вісім) одиниць зберігання з № 1 по № 78–107 (сто сім) документів на 5183 (п'яти тисячах ста вісімдесяти трьох) аркушах.

Опис склала:
архівіст
відділу довідкового апарату
документів

К. С. Городиська

_____ 2018 р.

Прийнято на постійне зберігання до ЦДАМЛМ України внесено 78 (сімдесят вісім) одиниць зберігання 107 (сто сім) документівна 5183 (п'яти тисячах ставісімдесяти трьох) аркушах.

Документи передала:
архівіст
відділу довідкового апарату
документів

К. С. Городиська

Документи прийняв:
начальник відділу забезпечення
збереженості документів

Т. М. Снежкова

_____ 2018 р.

до опису 1
Фонду 781

СПИСОК

літератури, переданої до ЦДАМЛІМ України згідно з актом №11 від 09.10.1980 року.

№№ п/п	Автор і назва	Кількість примірників	Інв. №	Примітки
1.	Полонський Р. Крила мого міста: Художньо- документальна повість. – Х.: Прапор, 1977.	1	3049а	з дарчим написом
2.	Полонський Р. Острів диваків: Роман і повість. – К.: Рад. письменник, 1978	1	3050а	
	* * *			
3.	Дніпро, 1965 № 7. – К.: Молодь, 1965.	1	39052п	
4.	Дніпро, 1967 № 11 К.: Молодь, 1967.	1	56902п	
5.	Дніпро, 1979 № 1. – К.: Молодь, 1979.	1	39053п	
6.	Дніпро, 1979 № 2. – К.: Молодь, 1979.	1	39054п	
7.	Наш сучасник, 1969 № 12. – М.: Наш сучасник, 1969	1	39051п	
8.	Прапор, 1978 № 8. – Х.: Прапор, 1978.	1	39056п	
9.	Прапор. 1978 № 9. –	1	39057п	

10.	Х.: Прапор, 1978. Прапор, 1980 №4. – Х.: Прапор, 1980.	1	39055п	
-----	--	---	--------	--

Всього до списку внесено 10 (десять) назв літератури у 10 (десяти) примірниках з № 1 по № 10.

Список склала: О. С. Алексєєнко
завідувач сектору
друкованих видань
30. 10. 2018 р.

до опису 1
Фонду 781

СПИСОК
музейних предметів, переданих до ЦДАМЛМ згідно з актом
№12 від 09.10.1980 року.

№№ п/п	Назва і зміст експонату	Датування експонату	Кількість примірників	Інв. №	Примітки
1.	Мундштук	1960-ті рр.	1	КН-6015 Др-75	
2.	Ручка з пером	1954 р.	1	КН-6016 М-106	
3.	Ручка кулькова, подарована Сварником І.	1960-ті рр.	1	КН-6017 Р-553	

До переліку внесено 3 (три) назви музейних предметів у 3 (трьох) примірниках з №1 по №3.

Список склала:
завідувач сектору
зберігання та обліку
музейних предметів
25.10.2018 Н. І. Іванцова